КАЗАН (ИДЕЛ БУЕ) ФЕДЕРАЛЬ УНИВЕРСИТЕТЫ
ЛЕВ ТОЛСТОЙ ИСЕМЕНДӘГЕ ФИЛОЛОГИЯ ҺӘМ МӘДӘНИЯТАРА БАГЛАНЫШЛАР ИНСТИТУТЫ
Гомуми һәм төрки тел белеме кафедрасы

Ф.Р. Сибгаева

Этикет татарского языка: Стандартные выражения и формулы вежливости

(Для начинающих)

Казань - 2016

Сибгаева Ф.Р.

Этикет татарского языка: Стандартные выражения и формулы вежливости (*для начинающих*) / Ф.Р. Сибгаева. – Казан, 2016. – 20 б.

Фәнни мөхәррир –

Р.Р. Җамалетдинов, филология фәннәре докторы, профессор

Рецензентлар:

филология фәннәре кандидаты, доцент К.С. Фәтхуллова

филология фәннәре кандидаты, доцент О.Р. Хисамов

Кулланма дәүләт граждан һәм муниципаль оешма хезмәте өлкәсендә эшләүче хезмәткәрләр өчен, югары уку йортларында белем алучы студентларга, “Эшлекле татар теле” курсларын” үтүчеләргә юнәлдерелгән. Татар телендә кулланыла торган стандарт этикет гыйбарәләре, формалар, лексик берәмлекләр, хәзерге татар әдәби теленең грамматикасы карала.

Данное пособие предназначено для сотрудников, работающих, на государственной и муниципальной службе, студентов-филологов, изучающих спецкурс «Деловой татарский». Учебно-методическое пособие включает устойчивые выражения, активную лексику этикета, стандартные выраҫения и формулы вежливости, грамматику татарского языка.

Лев Толстой исемндәге

Филология һәм мәдәниятара багланышлар институты укыту методик советы

(7 нче номерлы беркетмә, 12 май, 2016 ел)

© Казан
федераль
университеты,
2016
© Сибгаева Ф.Р., 2016

Закон сингармонизма

1. Нёбная гармония.

Гласные звуки делятся на 2 группы:

1) Гласные звуки заднего ряда (придают словам твёрдость): а о у ы;

2) Гласные звуки переднего ряда (придают словам мягкость): ә ө ү и э (е).

Гласные звуки

а	**о**	**у**	**ы**	
ә	**ө**	**ү**	**и**	**э (е)**

В татарских словах употребляются гласные только одного ряда: ***укытучы, урындык, тугыз, атаклы;***
мөнәсәбәт, күренекле, дәреслек.

Исключения:

1) заимствованные слова: ***университет, галим, китап, кафе;***

2) некоторые грамматические формы: ***зәңгәрсу, миңа, сиңа;***

3) сложные слова: ***өчпочмак, көнбатыш, унөч.***

2. ***Губная гармония.***

1) Если в 1 слоге слова произносится звук [о], то в последующих слогах пишется буква **ы,** но произносится звук [о]: ***борынгы [бороңгъо], борын [борон], колын [къолон];***

2) Если в 1 слоге слова произносится звук [ө], то в последующих слогах пишется буква **е,** но произносится звук [ө]: ***өтер [өтөр], сөлге [сөлгө], төлке [төлкө].***

Таблица № 2. Прошедшее определенное время глагола.

Основа глагола + **-ды/-де; -ты/-те** + личные окончания: **мин бар+ды+м** (я ходил)**, кил+де+м** (я пришел)**, кайт+ты+м** (я вернулся)**, кит+те+м** (я ушел, уехал).

мин бар+ды+м	кил+де+м
син бар+ды+ң	кил+де+ң
ул бар+ды	кил+де
без бар+ды+к	кил+де+к
сез бар+ды+гыз	кил+де+гез
алар бар+ды+лар	кил+де+ләр

мин кай+ты+м	кит+те+м
син кайт+ты+ң	кит+те+ң
ул кайт+ты	кит+те
без кайт+ты+к	кит+те+к
сез кайт+ты+гыз	кит+те+гез
алар кайт+ты+лар	кит+те+ләр

Отрицательная форма

Мин **бар+ма+дым** (я не ходил), мин **кил+мә+де+м** (я не пришел), мин **кайт+ма+ды+м** (я не вернулся), мин **кит+мә+де+м** (я не ушел, не уехал).

Җөмләләр (Предложения).

Кичә Сез кая бардыгыз?

Кичә мин кунакка бардым.

Сез эшкә сәгать ничәдә килдегез?

Мин эшкә сәгать сигездә килдем.

Сез сәгать ничәдә кайттыгыз?

Мин сәгать җидедә кайттым.

Сез сәгать ничәдә эштән киттегез?

Мин эштән 18 сәгать 15 минутта киттем.

Таблица №3.

Кайдан? (Откуда?)

Мин Казан**нан**	бәйрәм**нән**
Син Мөслим**нән**	ресторан**нан**
Ул Әлки**дән**	өй**дән**
Без Чистай**дан**	театр**дан**
Сез Тәтеш**тән**	эш**тән**
Алар Мамадыш**тан**	утырыш**тан**

Кайда? (Где?)

Мин Казанда	бәйрәм**дә**
Син Мөслимдә	ресторан**да**
Ул Әлкидә	өй**дә**
Без Чистайда	театр**да**
Сез Тәтештә	эш**тә**
Алар Мамадышта	утырыш**та**

Кая? (Куда?)

Мин Казанга	бәйрәм**гә**
Син Мөслимгә	ресторан**га**
Ул Әлкигә	өй**гә**
Без Чистайга	театр**га**
Сез Тәтешкә	эш**кә**
Алар Мамадышка	утырыш**ка**

Таблица №4. Изменение имён существительных по принадлежности

эш — работа, **вакыт** — время, **гаилә** — семья

Минем (мой, моя, моё)	эш+**ем** вакыт+**ым** гаилә+**м**
Синең (твой, твоя, твоё)	эш+**ең** вакыт+**ың** гаилә+**ң**
Аның (его, её)	эш+**е** вакыт+**ы** гаилә+**се**
Безнең (наш, наша)	эш+**ебез** вакыт+**ыбыз** гаилә+**без**
Сезнең (ваш(Ваш), ваша(Ваша), ваше, ваши**)**	эш+**егез** вакыт+**ыгыз** гаилә+**гез**
Аларның (их)	эш+**ләре** вакыт+**лары** гаилә+**ләре**

Искәрмә (примечание):

1) кита**п**→кита**б**ым (моя книга)

2) күзле**к**→күзле**г**ем (мои очки)

3) сәгат**ь**→сәгатем (мои часы)

4) дус+дус**т**ым (мой друг)

5) абы**й**→абы**е**м (мой брат)

6) **өй**→**өе**м (мой дом)

Җөмләләр (предложения).

1. Гафу итегез, хәзер сезнең вакытыгыз бармы?

1) Вакытым бар.

2) Гафу итегез, вакытым юк.

2. Гафу итегез, бүген эшегез күпме?

Бүген эшем күп түгел.

3. Гаиләгез татумы?

Таблица №5. Порядок присоединения аффиксов.

Дус+лар+ым (мои друзья)

документ+лар+ыгыз (ваши документы)

туган+нар+ыбыз (наши родственники)

хезмәткәр+ләр+егез (ваши сотрудники)

авыл+лар+ы (их деревни)

ярдәмче+ләр+е (его помощники)

шәһәр+ебез+дә (в нашем городе)

эш+егез+гә (на вашу работу)

гаилә+м+дә (в моей семье)

дус+лар+ым+ның (моих друзей)

Җөмләләр (Предложения).

1. Шәһәрегездә нәрсәләр бар?

Шәһәребездә музейлар, театрлар, университетлар, мәктәпләр, кибетләр, стадионнар, бассейннар, парклар бар.

2. Эшегез күпме?

Эшем күп.

3. Гаиләгездә ничә кеше бар?

Гаиләмдә 4 кеше бар.

4. Дустыгызның исеме ничек?

Дустымның исеме – Лена.

Таблица № 6

Изменение личных местоимений по падежам

1.	**мин (я)**	**син (ты)**	**ул (он, она, оно)**	**без (мы)**	**сез (вы)**	**алар (они)**
2.	минем	синең	аның	безнең	сезнең	аларның
3.	миңа	сиңа	аңа (аңарга)	безгә	сезгә	аларга
4.	мине	сине	аны	безне	сезне	аларны
5.	миннән	синнән	аннан (аңардан)	бездән	сездән	алардан
6.	миндә	синдә	анда (аңарда)	бездә	сездә	аларда

Җөмләләр.

1. Мин — хезмәткәр.

2. Бу — минем абыем.

3. Миңа бүлек башлыгы кирәк.

4. Сез мине беләсезме?

5. Миннән аларга сәлам әйт.

6. Миндә бу китап юк.

Таблица №7

Настоящее время глагола

Основа глагола + **-а/-ә; -ый/-и** + личные окончания: **мин бар+а+м** (я иду)**, кил+ә+м** (я иду)**, кайт+а+м** (я возвращаюсь)**, кит+ә+м** (я ухожу, уезжаю).

Мин бар+а+м	кил+ә+м
син бар+а+сың	кил+ә+сең
ул бар+а	кил+ә
без бар+а+быз	кил+ә+без
сез бар+а+сыз	кил+ә+сез
алар бар+а+лар	кил+ә+ләр
мин эшл(ә)+и+м	ук(ы)+ый+м
син эшл(ә)+и+сең	ук(ы)+ый+сың
ул эшл(ә)+и	ук(ы)+ый
без эшл(ә)+и+без	ук(ы)+ый+быз
сез эшл(ә)+и+сез	ук(ы)+ый+сыз
алар эшл(ә)+и+ләр	ук(ы)+ый+лар

Отрицательная форма

Мин бар**+мый+м** (я не иду), мин кил**+ми+м** (я не прихожу), мин кайт**+мый+м** (я не возвращаюсь), мин кит**+ми+м** (я не ухожу, не уезжаю).

Җөмләләр (предложения).

1. Сез кайда эшлисез?

Мин Министрлар кабинетында эшлим.

2. Сез нәрсә укыйсыз?

Мин китап укыйм.

3. Сез кая барасыз?

Мин утырышка барам.

4. Сез эшкә сәгать ничәдә киләсез?

Сәгать сигездә киләм.

Таблица №8 **Изменение существительных по падежам**

Баш килеш (Основной падеж)	кем? (кто?) нәрсә? (что?)	шәһәр (город)	авыл (деревня)	кибет (магазин)	утырыш (заседание)	Татарстан
Иялек килеше Притяжательный падеж	кемнең? (кого?) нәрсәнең? (чего?)	шәһәр+нең	авыл+ның	кибет+нең	утырыш+ның	Татарстан+ның
Юнәлеш килеше (Направительный падеж)	кемгә? (кому?) нәрсәгә? (во что?) кая? (куда?)	шәһәр+гә	авыл+га	кибет+кә	утырыш+ка	Татарстан+га
Төшем килеше Винительный падеж)	кемне? (кого?) нәрсәне? (что?)	шәһәр+не	авыл+ны	кибет+не	утырыш+ны	Татарстан+ны
Чыгыш килеше (Исходный падеж)	кемнән? (от кого?) нәрсәдән? (из чего?) кайдан? каян? (откуда?)	шәһәр+дән	авыл+дан	кибет+тән	утырыш+тан	Татарстан+нан
Урын-вакыт килеше (Местно-временной падеж)	кемдә? (у кого?) нәрсәдә? (в чём?) кайда? (где?) кайчан? (когда?)	шәһәр+дә	авыл+да	кибет+тә	утырыш+та	Татарстан+да

Җөмләләр.

1. Бу шәһәр зур.
2. Шәһәрнең үзәге матур.
3. Мин шәһәргә барам.
4. Мин бу шәһәрне яратам.
5. Мин шәһәрдән киттем.
6. Мин шәһәрдә яшим һәм эшлим.

№1. Сорауларга җавап бирегез.

1. Сез кем?
2. Бу Анатолий әфәндеме?
3. Бу Галина ханыммы?
4. Сез кайдан?
5. Сез Казаннанмы?
6. Хәлләр ничек?
7. Сәгать ничә?
8. Сез хезмәткәрме?
9. Бу китап кемнеке?
10. Бу ничәнче кабинет?

№2. Сорауларга җавап бирегез.

1. Бүген нинди көн?
2. Бүген җомгамы?
3. Бүген ничәсе?
4. Кичә ничәсе иде?
5. Иртәгә ничәсе?
6. Бүген кем юк?
7. Бүген ничә кеше бар?
8. Хәзер сәгать бишме?
9. Хәзер нинди ай?
10. Август ничәнче ай?

№3. Сорауларга җавап бирегез.

1. Гафу итегез, ярыймы?
2. Гафу итегез, нәрсә кирәк?
3. Гафу итегез, кем кирәк?
4. Гафу итегез, бу китап ничә сум?
5. Бу машина ничә сум?
6. Алло, исәнмесез, Сез бүлек башлыгымы?
7. Бүлек башлыгы Казандамы?
8. Бүген ничәсе?
9. Бүген шимбәме?
10. Сездә бу китап бармы?

№4 Сорауларга җавап бирегез.

1. Гафу итегез, бу ничәнче рәт?
2. Гафу итегез, бу ничәнче урын?
3. Бу урын кемнеке?
4. Гафу итегез, ничәнче кабинет кирәк?
5. Сездә ничә билет бар?
6. Галина ханым театрдамы?
7. Бүлек башлыгы ничәнче кабинетта?
8. Бүген дүшәмбеме?
9. Хәзер ничәнче ел?
10. Сездә каләм бармы?

№5. Сорауларга җавап бирегез.

1. Телефоның бармы?
2. Номерың ничек?
3. Сәгатең бармы?
4. Хәзер сәгать ничә?
5. Бу машина сезнекеме?
6. Дусларың бармы?
7. Фәрит әфәнде татармы?
8. Светлана ханым русмы?
9. Мурат әфәнде төрекме?
10. Татар теле матурмы?

№6. Сорауларга җавап бирегез.

1. Казан зурмы, матурмы?
2. Дустың исән-саумы?
3. Дустың кайда?
4. Телефоның ничә сум?
5. Гафу итегез, бүлек башлыгы Казандамы, районда мы?
6. Бу ничәнче кат?
7. Бу урын сезнекеме?
8. Бүген сишәмбеме?
9. Бүген кем юк?
10. Дәрес кайда?

№7. Сорауларга җавап бирегез.

1. Бүген көн нинди?
2. Бүген көн салкынмы?
3. Бүген ничә градус салкын?
4. Гафу итегез, Сез шәһәрдәнме?
5. Дустың авылданмы?
6. Алло, Вадим әфәнде, Сез Казандамы, районадамы?
7. Дусларың кая киттеләр?
8. Лена ханым, гафу итегез, Сез дәрескә бардыгызмы?
9. Дәрес ничәнче катта?
10. Сез Мәскәүдән бүген кайттыгызмы?

№8. Сорауларга җавап бирегез.

1. Бүген көн җылымы?
2. Бүген ничә градус салкын?
3. Бүген яңгыр бармы?
4. Алло, хәерле көн, хәзер сез кайда?
5. Гафу итегез, Сез кая?
6. Документлар кемдә?
7. Утырыш сәгать ничәдә?
8. Дәрес ничәнче кабинетта?
9. Дәрестә кем юк?
10. Гафу итегез, бу кеше кайдан?

№9. Сорауларга җавап бирегез.

1. Кичә Сез кая бардыгыз?
2. Бүген кояш бармы?
3. Бүген ничәсе?
4. Утырыш ничәнче кабинетта?
5. Кичә Казанга кем килде?
6. Анатолий әфәнде кая китте?
7. Светлана ханым ялга киттеме?
8. Бүген дәрескә кем килмәде?
9. 6 нчы ноябрь нинди көн?
10. Премьер-министр кая китте?

10. Сорауларга җавап бирегез.

1. Казанда туганнарыгыз бармы?
2. Абыегыз (апагыз, энегез, сеңлегез) бармы?
3. Дустыгызның исеме ничек?
4. Анатолий әфәнденең урынбасары кем?
5. Премьер-Министрның ничә ярдәмчесе бар?
6. Гафу итегез, вакытыгыз бармы?
7. Гафу итегез, Сез табибмы?
8. Апагыз укытучымы?
9. Бүген эшегез күпме?
10. Сез кайда эшлисез?

№11. Сорауларга җавап бирегез.

1. Әйтегез әле (әйтегезче), утырышка ничә кеше килде?
2. Сез беләсезме, бу бүлектә ничә кеше эшли?
3. Кабатлагыз әле (кабатлагызчы), мин аңламадым, бүлек башлыгыгыз кем?
4. Зинһар өчен, гафу итегез, Сезгә бу документ кирәкме?
5. Гафу үтенәм, ярдәм итегезче, ***помощник*** сүзе татарча ничек була?
6. Сез Мәскәүдән кайчан кайттыгыз?
7. Гафу итегез, бу ничәнче поезд?
8. Сорарга ярыймы, Премьер-министрның урынбасарлары кемнәр?
9. Татарстан Республикасы Президенты Англиягә кайчан барды?
10. Хәзер шәһәребез бик матур. Мин хаклымы?

№ 12. Сорауларга җавап бирегез.

1. Гафу итегез, Сезгә кем кирәк?
2. Гафу итегез, аларга нәрсә кирәк?
3. Бу сезнең папкаларыгызмы?
4. Бүлек башлыгы Сезне күрдеме?
5. Сездә татарча-русча сүзлек бармы?
6. Сездән нәрсә сорадылар?
7. Документлар сездәме?
8. Сез аны беләсезме?
9. Аңа ничә яшь?
10. Бу телефон кемнеке?

№13. Сорауларга җавап бирегез.

1. Гафу итегез, Сез кем?
2. Сез кайдан?
3. Хәзер сез кайда эшлисез?
4. Сез кайда яшисез?
5. Сез ничәнче йортта һәм ничәнче фатирда яшисез?
6. Телефон номерыгыз ничек?
7. Гаиләгездә ничә кеше бар?
8. Туган көнегез кайчан?
9. Сез татармы?
10. Сез татарча беләсезме?

№14. Сорауларга җавап бирегез.

1. Гафу итегез, Сез кая барасыз?
2. Сез нәрсә укыйсыз?
3. Сез кайда эшлисез?
4. Бүген Сез безгә киләсезме?
5. Алло, исәнмесез, бүлек башлыгы сәгать ничәдә була?
6. Сез татарча аңлыйсызмы?
7. Сез мине тыңлыйсызмы?
8. Сез нәрсә язасыз?
9. Гафу итегез, Сез кемне сорыйсыз?
10. Сез татарча сөйләшәсезме?

№ 15. Сорауларга җавап бирегез.

1. Галина ханым кайда эшли?

2. Сез ничә ай татарча өйрәнәсез?

3.Гафу итегез, бүлек башлыгы урынындамы?

4. Сез мине аңлыйсызмы?

5. Бүген утырышта кем доклад сөйли?

6. Сез татарча беләсезме?

7. Сез кемгә хат язасыз?

8. Сез бу кешене беләсезме? Ул кайдан?

9. Сез бу мәкаләне укыдыгызмы?

10. Анда кемне сорыйлар?

Диалог 1. Танышу (Знакомство).

— Исәнмесез!

— Исәнмесез!

— Таныш булыйк, мин — .... Ә сез кем?

— Мин — ....

— О-о-о, мин бик шат, ...

— Мин дә бик шат, ...

— Гафу итегез, ..., Сез кайдан?

— Мин Татарстаннан, Казаннан. Ә Сез кайдан?

— Мин дә Татарстаннан, Казаннан.

— ...., Сез хезмәткәрме?

— Әйе, мин хезмәткәр. Ә Сез?

— Мин дә хезмәткәр.

— Гафу итегез, ..., сәгать ничә?

— Ун сәгать 10 минут.

— Шулаймыни?

— Әйе, шулай.

— Бик зур рәхмәт, ...

— Берни түгел, ...

— Ярый, ... хушыгыз.

— Сау булыгыз, ...

Диалог 2. Очрашу (Встреча).

— О-о-о, кемне күрәм! Исәнмесез, ...

— Хәерле көн, ...!

— Хәлләрегез ничек?

— Яхшы, рәхмәт. Ә Сез ничек?

— Ярыйсы, рәхмәт.

— ...., Сез хәзер кайда эшлисез?

— Министрлар кабинетында эшлим.

— Анда кем булып эшлисез?

— Баш референт (бүлек башлыгы) булып эшлим.

— Шулаймыни?

— Әйе, шулай. Ә Сез кайда эшлисез?

— Мин Президент аппаратында эшлим.

— Гаиләгез бармы?

— Әйе, гаиләм бар. Кызым — аспирант, улым университетта укый (эшли).

— Ярый, ..., уңышлар Сезгә. Сау булыгыз.

— Сезгә дә уңышлар, ..., исән булыгыз.

Диалог 3. Бәйрәм белән котлау (Поздравление с праздником).

1) — Исәнмесез, ...

— Хәерле көн, ...

— ...., бүген Сезнең туган көнегезме?

— Әйе, бүген минем туган көнем.

— Ихлас күңелдән котлыйм Сезне, ...

— Рәхмәт, ...

— ...., туган көнегездә мин Сезгә сәламәтлек,бәхет, уңышлар һәм шатлыклар телим.

— Бик зур рәхмәт Сезгә, ...

— Исән-сау булыгыз, ...

2)

— Исәнмесез, ...

— Хәерле көн, ...

— Хәлләрегез ничек, ...?

— Рәхмәт, яхшы.

— ...., тиздән Яңа Ел бәйрәме җитә. Бәйрәмдә Сез кайда буласыз?

— Мин гаиләм белән өйдә булам. Ә Сез кая барасыз?

— Яңа Елда без Әлмәткә, туганнарыбызга барабыз.

— ...., Сезне ихлас күңелдән Яңа Ел белән котлыйм. Яңа елда шатлыклар, уңышлар телим.

— Рәхмәт, ... Мин дә Сезне бәйрәм белән котлыйм. Мин Сезгә сәламәтлек,бәхет телим.

— Бик зур рәхмәт Сезгә, ...

— Сезгә дә зур рәхмәт, ...

Итагатьле сүзләр (Вежливые формы обращения)

Исәнләшү

— Исәнме!

— Исәнмесез!

— Хәерле иртә!

— Хәерле көн!

— Хәерле кич!

— Сәлам!

— Хәлләрегез ничек?

— Рәхмәт. Әйбәт.

— Хәлең ничек?

— Рәхмәт. Ярыйсы.

Танышу

— Таныш булыйк.

— Мин Рөстәм.

— Ә мин Сережа.

— Мин бик шат. Сережа.

— Мин дә.

— Таныш булыгыз! Бу Камил.

— Ә бу Виталий.

— Рәхмәт.

— Мин бик шат.

— Мин дә.

— Мин Айдар.

— Ә син кем?

— Мин Лена.

Чакыру

Теләкләр

— Чәйләрегез тәмле булсын!

— Ашларыгыз тәмле булсын!

— Уңышлар телим!

— Яңа күлмәгең, котлы булсын! Яңалары өстәлсен! Җылы тәнеңдә тузсын!

— Рәхмәт!

— Хәерле юл!

—Тыныч йокы!

Саубуллашу

— Сау бул!

— Сау булыгыз!

— Хуш!

— Хушыгыз!

Раслау

— Бу Булатмы?

— Әйе.

— Син беләсеңме?

— Әйе.

Инкяр итү

— Бу Гөлназмы?

— Юк. Гөлназ түгел.

— Килмә!

— Барма!

Дәрестә

— Ярыймы?

— Дусларым! Сезне туган конемә чакырам!	— Ярый. Керегез.
— Рәхмәт! Без килербез.	— Керергә мөмкинме?
— Рәхим ит!	— Мөмкин. Керегез.
— Рәхим итегез!	— Утыр!
Телефоннан сөйләшү	— Утырыгыз!
— Алло! Исәнмесез!	— Тыңла!
— Бу Мусиннар фатирымы ?	— Тыңлагыз!
— Юк.	— Яз!
— Гафу итегез!	— Языгыз!
— Берни түгел!	— Укы!
— Алло! Хәерле көн!	— Укыгыз!
— Хәерле көн!	— Тәрҗемә ит!
— Рәисәне чакырыгыз әле!	— Тәрҗемә итегез!
— Рәхим итегез!	— Тикшер!
— Рәхмәт!	— Тикшерегез!
Котлаулар	— Тактага чык!
— Туган көнең белән тәбрик итәм.	— Тактага чыгыгыз!
— Рәхмәт.	— Искә төшер!
— Яңа ел белән!	— Искә төшерегез!
— Бәйрәм белән!	— Исеңдә тот!
—	— Исегездә тотыгыз!
Приветсвие	**Пожелания**
— Здравствуй!	— Пусть будет вкусным ваш чай! (Приятного чаепития!)
— Здравствуйте!	Приятного аппетита!
— Доброе утро!	Желаю успехов!
— Добрый день!	

Добрый вечер!

Привет!

— Как ваши дела?

— Спасибо. Хорошо.

— Как твои дела?

— Спасибо. Ничего.

Знакомство

— Будем знакомы.

— Я Рустсм.

— А я Сережа.

— Я очень рад, Сережа.

— Я тоже.

— Познакомьтесь! Это Камиль.

— А это Виталий

— Спасибо.

— Я очень рад.

— Я тоже.

— Я Айдар.

— А ты кто?

— Я Лена.

Приглашение

— Друзья мои! Приглашаю вас на свой день рождения!

Спасибо! Мы придем. Проходи!

— Добро пожаловать!

Разговор по телефону

– У тебя новое платье! С обновкой тебя!

– Спасибо!

— Доброго пути!

Спокойной ночи!

Прощание

До есндания

До свидания!

Прощай!

Прощайте!

Утверждение

Это Булат?

Да.

Ты знаешь?

Да.

Отрицание

Это Гульназ?

Нет. Не Гульназ.

Не приходи!

Ие ходи!

На уроке

Можно?

Можно. Заходите.

Можно войти?

Можно. Входите.

Садись!

— Садитесь!

— Алло! Здравствуйте! – Әто квартира Мусиных? – Нет. — Извините! — Ничего! — Алло! Добрый день! — Добрый день! — Позовите, пожалуйста, Райсу! — Пожалуйста! — Спасибо! **Поздравления** — Поздравляю тебя с Днем рождения. — Спасибо. — С Новым годом! — С праздником!	— Слушай! Слушайте! Пиши! Пишите! Читай! Читайте! Переведи! Переведите! Проверь! Проверьте! Выходи к доске! Выходите к доске! Вспомни! Вспомните! Запомни! Запомните!